

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felhasználások intézendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hóra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. 1

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. **www**

Nagybeeskerek, 1912.

XLI. évfolyam 247. szám.

Hétfő, október 28.

A többség és a kisebbség.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, okt. 28.

A nemzeti munkapárt szombat este tartott értekezletén megismételte és hivatalos alakba öntötte az ellenzékhez intézett békeajánlatát. Ugyanis Lukács miniszterelnöknek egyhangulag elfogadott indítványa értelmében föl fogja szólítani az ellenzéki pártokat arra, hogy vegyenek részt a delegáció üléseiben és e célból nyolc tagsági helyet kínál nekik. A másik párthatározat az, hogy a képviselőház a legközelebb 21 tagu bizottságot küldjön ki, melyben minden párt számára arányában vegyen részt és amely a házszabályokat revízió alá vegye és új házszabály-tervezetet nyújtson be.

A többség tehát komolyan és őszintén akarja a békét, a kisebbséggel tárgyi alapon való tisztességes megegyezést. Erre nézve a nagy munkapárti tábor a legteljesebb egyértelműséggel ünnepies formában tesz javaslatot. Nyilván nem pártérdekből cselekszik így, mert hiszen önző és kicsinyes felfogás szerint a többségre nézve a béke sem lehet kényelmesebb állapot, mint az ellenzéknek a törvényhozás működéséből való távolmaradása és olyan magaviselete, amelylyel napról-napra mélyebben ássa alá a maga tekintélyét.

Am a többség nemesen s bölesen gondolkodik; nem a maga egyoldalú előnyét, hanem a nemzet nagy érdekeit nézi és ebből az emelkedett szempontból kiindulva arra törekszik, hogy a parlament normális működését biztosítsa. Ezzel a korrekt lépésével ismét bizonyítja a munkapárt, hogy egészen átérzi és betölteni is képes gouvernementális hivatását.

Most már a kisebbségen az állásfoglalás sora, a kibontakozás kérdésében. Elfogulatlanul tekintve a dolgot, igazán nem nehéz az ellenzék helyzete a többség ajánlatával szemben; csak oly szerencsétlenség bizonyult taktikája nyügétől kell megszabadulnia, csak tárgyilagos szempontokra kell helyezkednie és rendben van minden. Mert mi az ellenzéki sérelmek tulajdonképpen magja? Az, hogy az ellenzék szerint vele szemben a többség erőszakosan érvényesítette a maga akaratát. Nos, a többség maga javasolja most a házszabályoknak az ellenzék részvételével való olyan újjáalkotását, hogy abban a többség és kisebbség jogai, valamint az elnök hatásköre pontosan legyenek szabályozva. A többség maga épít aranyhidat, hogy azon át a kisebbség visszatérhessen a duzogva ott hagyott parlamenti tevékenység és ellenőrzés gyakorlásához.

A többség tehát maga csinálja a kibontakozás tárgya föltételeinek teljesítését, midőn hozzájárul mindahhoz, amit a kisebbség jogosan és okosan kívánhat a béke fejében. Vajjon mivel mentheti magát az ellenzék a közvélemény ítélőszéke előtt, ha visszautasítja saját lényegbeli követelésének fentartás nélkül felajánlott kielégítését?

A kisebbség még nem határozott, egyes vezetői már nyilatkoztak és nyilatkozataikból az tűnik ki, hogy a többség békeföltételei ellen tárgyi szempontból semmit sem tudnak fölhozni. Sajnos azonban, még mindig nem akarnak föl hagyni a személyeskedéssel. Még mindig azt hajtogatják, hogy Lukács és Tiszával szóba sem állanak. Mily következetlenség! Hiszen a hazaáruló darabontnak bélyegzett Fejérváry-kormányval ugyanők a koalíciós vezetők bezzeg tárgyalásba bocsátkoztak a politikai béke érdekében, még pedig akkori követeléseik kikapcsolása árán! És mily elszomorító kicsinyeskedés lenne most az oly kívánatos közéleti békét, a nemzet legfőbb érdekét feláldozni személyes antagonizmus miatt.

A kisebbség még nem határozott, egyes vezetői már nyilatkoztak és nyilatkozataikból az tűnik ki, hogy a többség békeföltételei ellen tárgyi szempontból semmit sem tudnak fölhozni. Sajnos azonban, még mindig nem akarnak föl hagyni a személyeskedéssel. Még mindig azt hajtogatják, hogy Lukács és Tiszával szóba sem állanak. Mily következetlenség! Hiszen a hazaáruló darabontnak bélyegzett Fejérváry-kormányval ugyanők a koalíciós vezetők bezzeg tárgyalásba bocsátkoztak a politikai béke érdekében, még pedig akkori követeléseik kikapcsolása árán! És mily elszomorító kicsinyeskedés lenne most az oly kívánatos közéleti békét, a nemzet legfőbb érdekét feláldozni személyes antagonizmus miatt.

A vándoripar.

Lendvai Jenő iparkamarai titkár előadása a vándoripari törvénytervezetről.

Nagybeeskerek, okt. 28.

A nagybeeskereki iparoskör idei első előadásán Lendvai Jenő, a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkára ismertette a kereskedelmi kormány által nemrégiben szétküldött törvénytervezetet a vándoriparról, a házaló kereskedelemről és a megrendelések gyűjtéséről. Az előadásán szép számban jelentek meg városunk iparosai s kereskedői, valamint közgazdasági életünk vezető emberei.

Kónya Ferenc, a Nagybeeskereki Iparoskör elnöke szívélyesen üdvözli a szép számban megjelent közönséget és a kamarai titkárt és felkérte előadásának megtartására.

Lendvai Jenő ezután ismertette azokat a tervbevett törvényi rendezéseket, amelyekkel a vándoripar, a házaló kereskedelem és megrendelések gyűjtésének kérdését akarják törvényhozásilag szabályozni. A tervezet első része, amely a vándorolva üzött ipart és a házaló kereske-

delmet érinti, nem igen tartalmaz a jelenleg is érvényben levő állapottal szemben újításokat, csak annyiban, hogy a kérdés, amelyet eddig egy az abszolút korszakból fenmaradt császári patens szabályozott, ennek a tervezetnek törvényverőre emelkedésével magyar törvénnyel rendeztetik.

Lényegében egészen új, mert az eddigi szabályozástól eltérő elvi alapon rendezti a kérdést, az a rész, amely a megrendelések gyűjtésének kérdésével foglalkozik. A tervezet csak a magánfogyasztóknál való megrendelés-gyűjtést szabályozza, kereskedőknél, iparosoknál marad az eddigi állapot. És míg az eddig érvényes törvény lényegében tilalmat tartalmazott a megrendelések gyűjtésére nézve és ennek a tilalomnak bizonyos iparágakra való felfüggesztésével egyenlített ki az ellentétes érdekeket, addig a tervezet lényegében a szabad kereskedelem elvi alapjára helyezkedve, teljesen szabad iparnak mondja ki a megrendelések gyűjtését. Ezzel látszólag főképpen a gyár-
iparnak, a tőkeerős nagyiparnak kedvez a tervezet, de mégis szem előtt tartja a helyi iparnak, a kisiparnak érdekeit is, amikor egyik szakaszában feljogosítja a kereskedelemügyi minisztert, hogy oly vidékeken és iparágakban, ahol a megrendelések gyűjtésének vándoripari jogszivárvány váltásához kötött korlátozása nem felelne meg a jogos kívánalmaknak, a megrendelések gyűjtését még jobban korlátozza, esetleg egészen megtilthassa.

Az előadó ezután felkérte a jelen voltakat, hogy nyilatkozzanak a kérdésről. Guttman Mór előadja, hogy eov itteni értekezlet nem régiben állást foglalt a tervezettel szemben és kimondotta, hogy a helybeli kereskedők érdekeinek sokkal inkább megfelel a mostani állapot. Lendvai Jenő rámutat újra a tervezet azon intézkedésére, amelynek alapján a megrendelés-gyűjtés szabadsága korlátozható és azt bizonyítja, hogy ez, ha a benne biztosított jogokkal élni fognak, minden tekintetben kielégítheti a vidéki kereskedelem és ipar érdekeit.

Végezetül Tóth Ferenc, az iparoskör alelnöke köszönetet mond Lendvai Jenőnek a tanulságos előadásért s felolvassa Streitmán Antal főgimn. tanárnak, az iparoskör diszelnökének követhető levelét:

Tisztelt urak!

Üdvözlöm a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkárát, Lendvai Jenőt, mai apostolkodása alkalmából. Ős városból, de a modern közgazdasági élet, a modern paloták városából jött ő: Temesvárról. Hol titáni karok ős energiával rakják egymásra a kolosszális köveket. A kövek beszélő formáit. Ezek a formákba faragott kövek, ezek a gyönyörű palotasorok ékes szólon hirdetik azt a fejlett izlést, mely áthatja és irányítja a város egész polgárságát, a társadalom élén állókat, a vezetőket, a megrendelőket és a tervezőket és a tervek valóra váltóit, az iparosokat és az iparos ifjuságot. Ott csillog e palotasorokon a temesvári iparosság európai nivón álló izlésének rezonanciája. Onnan jött ő, a hősök városából, hol hajdan a Hunyadyak, a Kinizsiek és a Losonczyak tanították a polgárságot, a bástyavédő ipa-

Ideiglenes üzlet-áthelyezés!

Cipőraktáromat november hó elején a

1194-15-3

Közgazdasági Bank épületébe (Kinizsy-u.) helyezem át ideiglenesen

jövő évi augusztus hó 1-éig, hol tovább is csak elsőrendű cipőket tartok raktáron. — — — Kérem a nagyérdemű közönség további pártfogását

tisztelettel

WEINBERGER K., cipőraktár.

rosokat, a harc fegyvereivel küzdve — meghalni a hazáért és hol a jelenkorban a Telbiszek, a Glattfelderek, Festek s a Szabolcskák vonzó példái a polgárságot, az ős harci bástyákat leromboló s helyükbe a kultura béke-bástyáit, a palotákat építő iparosságot tanítják a béke és szeretet szelid fegyvereivel küzdeni, istenben bizva s a modern izléstől ittasult ős energiákkal dolgozva — élni a hazáért. Ebből a milióból jött ő, abból a csomópontból, hova a közgazdaság száz és száz esatornája fut össze s honnan száz és száz esatorna ontja áldását messzi vidékre. Ennek a csomópontnak egyik jeles munkását apostoli utján szívből köszöntjük. Reánk gondolatát melegen köszönjük.

Végül még Tóth Ferenc megköszönte a megjelenést érdeklődését s ezzel az előadás véget ért.

HIREK.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt 11 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanácsülés volt, amelyen különböző kisebb ügyeket intéztek el.

— **Eljegyzés.** Herzegfalvi Herzegh Imre, a Schlick-Nicholson gépgyár rt. cégvezető főmérnöke eljegyezte Lucie Alicét, dr. Perisics Zoltán polgármester mostohaleányát.

— **Doktorráavatás.** A budapesti tudományegyetemen szombaton avatták a jogtudományok tudorává ifj. Knyaskó Lajost, Knyaskó Lajos nagybecskereki felső kereskedelmi és polgári iskolai igazgató fiát.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szegedi ügyvédi kamara közli, hogy a kamara lajstromába fölvétetett: dr. Schira Károly Zsombolya, dr. Kassovics Artúr Nagybecskerek és dr. Reichrath József Billéd székhelylyel.

— **Iparengedély.** A szombaton tartott városi iparhatósági ülésen Steger Ernő kapott szatocsüzetre iparengedélyt.

— **Köszönet.** A Gyermekbarát-egylet részére özv. Mihálovich Istvánné urnó 10 K-t, Keresztes Aladár 3 K-t és Keresztes Pistika 2 K-t adományoztak, amely nemeslelkű adományokért ez-uton mond hálás köszönetet az egylet vezetőségére.

— **Iskolaavató Törökbecsén.** Mint Törökbecséről jelentik, ott tegnap avatták fel az ujonnan épített központi állami elemi iskolát szép ünnepség keretében. A fölszentelést Magyary Pál pápai kamarás, nagybecskereki apátplébános végezte a csanádi püspök képviselőjében, a tanfelügyelőség részéről pedig Cserei Gyula kir. segédtanfelügyelő vett részt a fölavatáson. A fölavatás után társasbéd volt a kaszinóban.

— **Halálozás.** Pancsováról írják: Preller Nándor városi közgyám hosszas szenvedés után 47 éves korában f. hó 25.-én elhunyt. Pancsova városa pontos, lelkiismeretes hivatalnokot, a magyar társadalom derék, lelkes tagját veszítette el az elhunytban, akit jó szívéért, kedves, megnyerő modoráért mindenki tisztelt és szeretett. Temetése nagy részvét mellett október 26-ikán ment végbe.

— **Az első fagy.** Hiába, már vége az illúzióknak, a reményeknek. Az idei hüvös nyár után hosszú, meleg őszben reménykedtünk s egyre vártuk a vénasszonyok nyarát, hogy annak langy derűjében süt-kérezzünk egy kicsit. De hiába reménykedtünk, mert a vénasszonyok nyara nem jött s immár elmúlt október anélkül, hogy igazi őszi meleg verőfényben lett volna részünk. Most pedig már egyáltalán vége minden reménynek, mert az éjjel ránk köszöntött a tél előhírnöke: a fagy. Mikor reggel fölédreztünk, szemünkbe csillantak az apró töcsákról a vékony jégtükrök s ezzel végérvényesen le kell mondanunk a nyárról, az őszről s be kell fűtenünk a kályhákat.

— **Áruk elfuvarozása a pályaudvaron.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közhírré teszi, hogy a kereskedelmi miniszter urnak 75845—912. számú leirata értelmében Temesvár-Józsefváros, Temes-

vár-Gyár város és Nagykirinda állomásokon a kirakott áruknak a pályaudvarról való elfuvarozása, valamint a cukorrépa-küldeményeknek a pályaudvarra való befuvarozásával és rakodásával járó munkálatok további elhatározásig vasárnapokon is az egész napon át minden korlátozás nélkül végezhetők.

— **Tanitógyűlés.** A Délmagyarországi Tanítóegylet nagyszentmiklósi fiókkörének f. hó 24-ikén Kisjécsán tartotta meg rendezésű őszi közgyűlését. Délelőtt 9 órakor a megjelent tanítóság gyászistentiszteletet hallgatott néhai Schnütt Gáspár, volt kisjécsai kántortanító lelki üdvéért. A közgyűlésen Muth János elnökölt. Schmelecz Miklós nagyszentpéteri tanító gyakorlati számtanítást mutatott be; Steibl Miklós kisjécsai tanító „Van-e erkölcs vallás nélkül” című tételről értekezett. Sor került ezután a tanítóság sajtós ügyeire, azokra a kérdésekre, amelyek az elkövetkező évről az Országos Szövetség irányítása mellett hazánk összes tanítógyűlésein tárgyalnak: a tanítók anyagi ellátásának, a tanítói mellékfoglalkozások díjazásának s a szolgálati pragmatikának kérdéseire. A fizetésrendezés tekintetében ma már az egész ország tanítósága egységes határozatot alapján áll. Sem többet, sem kevesebbet nem kíván, mint amennyi fizetésük a hasonló minőségű más tisztviselőknek van. A tanítói mellékfoglalkozások tarifáját illetőleg kimondotta a közgyűlés, hogy — bár a tarifális fokozatok megállapításától egyelőre eltekint — a tanító a jövőben semminemű ingyenmunkát ne végezzen. A tanítóságnak az iskolán kívül végzett s a közjót célzó munkája értéket képvisel, amelynek fejében jogosan követelhet a tanító ellenszolgáltatást ama tényezőktől, akik ezen munkát igénybe veszik. A szolgálati pragmatika kérdését az egyesület legközelebbi közgyűlésének tárgyai közé újból kitűzi.

— **A tüzoltóság és a közönség.** (A rendőrség közleménye.) Tekintve a minden tüzeset alkalmával, de különösen a legutóbbi tüzeset alkalmával előfordult kellemetlenségeket, mely kellemetlenségben a jelen esetekben a hatóságoknak van bő része a közönségnek a tüzesetek alkalmával tanusított tétlenségével szemben, bizonyára nem lesz érdektelen, ha a hatóság munkáját támogatva, leközzöljük a városi tűzrendészeti szabályrendeletnek a közönségre vonatkozó egyes szakaszait. Erre különösen szükség van, mert a közönség egy része azt hiszi, hogy neki semmiben sem kell támogatni a hatóságnak tüzoltási munkáját és ha erre felszólítják, kereken megtagadja a helyzethez szükséges köteles segítséget, sőt gyakran durván és kiméletlenül szembeáll a hatóság embereivel. S ha azután ilyenkor a hatóság amúgy is izgatott és a munkától felhevült közegei erőlyesen lépnek fel velük szemben, akkor még ők panaszkodnak a hatóság gorombasága, zsarnoksága miatt. A közönség egy része a tüzeseteket egyszerűen látványosságnak tekinti s mindenki kisiet a tűzhöz, de csak azért, hogy bémészködjék, jobban mondva, hogy csak növelje a zavart és a hatóságnak munkával elfoglalt közegeinek lábatlanokdjék. Nem ritkán, így a legutóbbi tüzesetek alkalmával is valósággal szurnyokkal kellett kényszeríteni a szomszédos házak lakóit a legelemibb és legszükségesebb segélynyújtásra. Tekintve tehát ezen visszas állapotokat, a rendőrség kérésére a nagyközönséggel, ugyszintén a bérkocsisokkal az alábbiakban ismertetjük meg a városi tűzrendészeti szabályrendeletnek egy-két, a tüzesetek alkalmával a lakosokra kötelező pontjait.

1. Tüzeset alkalmával a rendőrség vagy a tüzoltóság felhívására a tüzvész színhelyén köteles mindenki s különösen a vízfordással üzletszerűleg foglalkozók, amennyiben alapos okok által nem gátolhatnák, személyesen vagy háznépeit, családait vagy az oltalom szempontjából szükséges egyéb eszközeit, nemkülönben hámos lovait, szekereit és teherhordó állatait stb. a hatóság és tüzoltóság rendelke-

zésére bocsátani s az 1879. évi 40. t.-c. 142. §-ában meghatározott büntetés terhe alatt közreműködni. A tüzesetnél való közreműködés személyes kötelezettsége alól felmentvők: a) Oly egyének, akiknek testalkata a tüznél való segédkezést meg nem engedi; b) minden egyháznak lelkészei; c) minden tisztviselő és tanár; d) a posta- és táviratdatisztek és szolgák; e) tényleges szolgálatban álló katonaság, kivéve, hogy ha segélyképpen jelentek meg a tűz színhelyén; f) és a nők.

2. A bérkocsisok tartoznak a tüzveszély alkalmával a rendőrséget s a tüzoltóságot, valamint a szivattyukat s más oltószereket is díjmentesen a tűz színhelyére szállítani. A tüzjelzéskor a bérkocsisoknak állomáshelyeikről indokolatlanul elhajtaniok tiltva van.

3. A kéményseprő-mesterek segédekkel a tüzveszéstől azonnal megjelenni és segédkezni tartoznak.

4. A veszélyben forgó házak tulajdonosai, továbbá a házak felügyelői, házmesterei vagy lakói tartoznak a házban levő valamennyi helyiség és raktár kulcsait készen tartani, hogy a tüzoltó parancsnok kívánságára bármelyik helyiség gyorsan kinyitható legyen. Tartoznak a rendőrség és a tüzoltóság által kívánt minden felvilágosítást megadni és a tüzoltóknak működésükben minden lehető irányban segítségükre lenni.

5. A kigyúlt épület tőszomszédjai, nemkülönben a tüzveszély idejében uralgó szél irányában levő házak tulajdonosai tartoznak a házon levő minden nyílást elzárni, egyúttal mindent elkövetni, ami a tűz tovaterjedését megakadályozhatja.

6. A tüzvész színhelyén vagy a veszélyeztetett környéken a tüzoltóknak az épületeken, udvarokon, kerteken stb. való bejárást, ajtókat és ablakok elzárását és nyitását, palánkok és falak ledöntését vagy gerendák kibontását senki sem gátolhatja meg.

Továbbá tüzvész esetén a házakban levő kutak vagy külön víztartók vízének igénybevételét pénzbüntetés terhe mellett megtagadni nem szabad.

A kereskedésekre és gyárakra szintén ugyanezen szabályok állnak fenn, kibővítve természetesen a helyzethez mért megfelelőbb és szükséges utasításokkal.

— **Talált karkötő.** A tegnap, vasárnap délutáni színházi előadás után egy értékebb karkötőt talált a rendőrség, ahol is igazolt tulajdonosa bármikor átveheti.

Színház, irodalom.

Heti műsor:

Október 28. hétfő: Iglói diákok.

Október 29. kedd: A tolvaj.

Október 30. szerda: Varázskeringő.

Október 31. csütörtök: Benn az erdőn.

(Ujdonság.)

November 1. péntek d. u.: Molnár és gyermeke, este: Aranyvirág.

November 2. szombat: Primerose kisasszony. (Ujdonság.)

November 3. vasárnap d. u.: Ingyenélők, este: Asszonyfaló.

** **A Gesák.** Sidney operettje, amely az első angol táncos operettek közül való, mostanában följújtja régi diadalait és újból sorra járja a szinpadokat. A fülbemászó, finom angol táncmuzsika, a színes japáni világ most is vonzza a közönséget s egymásután két estén nálunk is megtöltötte a színházat. Az igazgatóság szép kiállításban hozta színre a darabot, a társulat pedig jó előadással emelte a hatást. Az egyes szereplők közül Márkus Angela Mimóza szerepében szép énekszámaival gyönyörködtette a közönséget, míg Molly szerepében Kiss Cecil bejelentett indiszpozíciója dacára is hatással játszott. Juliette szerepében Kerényi Irén pajzán kedves játékát és kitünő táncát szintén tetszéssel kísérte a közönség. Várady Izsó Vuncsi szerepében pazarul csillogtatta pompás burleszk-kómikumát s szemfényvesztő ügyességű nehéz táncait s tréfás kupléit alig győzte ismételni a közönség kívánságára. Rónai Imre mint Imári márkival ezúttal is tökéle-

tes volt s diszkrét, derüs humorral telt pompás alakítást nyújtott. Sz. Nagy Imre néhány kitünő énekszámot aratott tapsot, de igen jók voltak Szécsy Ferenc, B. Czobor Gyula, Medgyesy Erzs, valamint a többiek is. A kar és a zenekar szabatosan, kifogástalanul működött.

Délután a Tatárjárást adták, amelyben V. Márkus Angela, Ligeti Angela, Kerényi Irén, Szécsi Ferenc, Várady Izsó, Vándory Géza játszották a főbb szerepeket élénk tetszés mellett.

**** Csókszanatórium helyett Iglói diákok.** Kiss Cecil betegsége miatt a Csókszanatórium helyett ma este az „Iglói diákok” kerül színpadra új szereposztással.

Sport.

× **Galamblovóverseny.** Lapunk szombati számában közöltük már a helybeli galamblovó-verseny részleges eredményét, ehhez pótlólag még a következő eredményeket adjuk:

Hölgyek díja. Első díj Wattay-Pelbárt Endre. Második díj ifj. Dániel László, harmadik díj Heuberger Vilmos.

Este a kaszinóban társasvacsora volt, amelyen résztvettek dr. Dellimanics Lajos és báró Dániel Tibor főispánok, az összes versenyzők és vidéki vendégek.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

A török-bolgár harcok. — Kirkkilissze visszafoglalása. — A szerbek előnyomulása. — Balkáni új államalakulások. — Románia mozgósít. — A tőzsde.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni harcra döntő ütközet még nem történt s ujabban csak kisebb csatározások voltak. Kirkkilissze visszafoglalását a legújabb táviratok megerősítik, sőt a törökök még egy fontos erődöt is visszafoglaltak, de viszont a bolgárok Eszkiabát, a szerb nyugati hadsereg pedig Bjelovot és Köprülüvet vette be, míg az egyesült montenegrói és szerb hadsereg Skutarit szorongatja.

A ma érkezett jelentések egyébként a következők:

A bolgár-török harcok.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgár hadsereg tegnap bevette Eszkiabát.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyi távirat szerint a törökök véres harc után visszafoglalták a Maras erődöt. A bolgárok igen tetemes veszteséget szenvedtek.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a török főparancsnok Kirkkilisszénél 200 török katonát gyáva-ság miatt agyonlővetett.

Kirkkilissze visszafoglalása.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlini és londoni jelentések megerősítik, hogy a törökök Kirkkilisszét visszafoglalták. Ez a második harc szintén rendkívül véres volt s több mint négyezer ember esett el a két fél részéről.

A szerbek előnyomulása.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a szerb nyugati hadsereg tegnap

elfoglalta Bjelovot és Köprülüvet. Köprülü körülbelül a fele útján van a Szaloniki felé vezető útnak.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, Péter király tegnap, vasárnap bevonult Üszkübbe, ahol a szerb lakosság nagy ovációval fogadta.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Begrádi jelentés szerint a montenegrói és szerb hadsereg egyesülve körülzárt Skutarit és a helyőrséget megadásra szólította föl, de a helyőrség a felszólításra nem is válaszolt.

Balkáni új államalakulások. — Nagy Bulgária.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Diplomáciai körökből eredő értesülések szerint, a nagyhatalmak most már nem ragaszkodnak a balkáni statusquo fentartásához. Londoni jelentés azt mondja, hogy Angolország és Franciaország egy nemzetközi értekezlet előkészítésén fáradozik, amely arra az esetre, hogyha a szövetséges országok győznenek, megállapítaná a területváltozásokat. A jelentés szerint győzelem esetén valamenyi balkáni állam kapna terület nagyobbodást, Görögország kivételével, míg Macedónia és Albánia egy svéd, illetőleg egy dán herceg régenssége alá kerülne.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából jelentik, a bolgárok győzelmi mámorukban már szépen elképzelik Nagy-Bulgáriát. Tegnap például, mikor Ferdinánd király Musztafapásába bevonult, egy bolgár képviselő, mint Nagy-Bulgária cárját üdvözölte.

Románia mozgósít.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, Románia nagy csapatokat koncentrálna a déli határszélén és az általános mozgósítás küszöbön áll.

A tőzsde.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai tőzsdén az irányzat nagyobbrészt változatlan. A déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 787.50, Osztrák Hitel 604, Koronajáradék 84.70, Jelzálog Hitelbank 417, Leszámitoló Bank 508, Hazai Bank 289, Magyar Bank 533, Rimamurányi 725, Salgótarjáni 715, Közúti Vasut 647, Villamos Vasut 370.

Miniszterelnök a királynál.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Lukács László miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor különkihallgatáson volt a királynál.

Közös minisztertanács.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma délután közös minisztertanács lesz, melyen résztvesznek a magyar kormány részéről Lukács László miniszterelnök, Teleszky, Beothy és Hazay miniszterek. A minisztertanácsban Berchtold gróf külügyminiszter ismeretnie fogja a monarchia új álláspontját a balkáni helyzetre nézve.

A vitás főnyeremény.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték ismeretes vitás főnyereménye ügyében a felek ma kibékültek és megegyeztek, úgy, hogy Quittnerék 60 ezer koronát kapnak, Mencezer Adolf pedig 130 ezer koronát.

Tizenegy ember vízbe fullt.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zsibórol jelentik, tegnap délután a Szamos folyón 12 oláh akart átkelni csolnokon. Mikor a csolnak a folyó közepére ért, felborult s a benne ülő emberek a vízbe estek, úgy, hogy közülök tizenegyen a vízbe fulltak.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.83
Rozs (áprilisra)	10.40
Zab áprilisra)	11.27
Tengeri (májusra)	8.01

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdeforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, 1912 okt. 24.

A külpolitikai helyzet mikénti alakulása irányítja az utóbbi időben a tőzsde forgalmát is, aszerint, amint azt kedvezőbbnek vagy nyugtalanítósnak tartják, mutatkozik a tőzsdén is vételkedv, illetőleg eladási hajlam. Ez az ingadozás azonban az előbbi hetek által már meglehetősen alacsonyra szorított árfolyamniveau körül mozog és úgy az áremelkedés, mint az áresések 10—15 korona különbözete-tet tettek ki, úgy, hogy az előző héthez viszonyítva az árfolyamok színvonala nagyjában nem változott. A Balkán helyzetét illetőleg nehéz tiszta képet nyerni, a harcoktól érkező jelentések nem megbízhatók és rendszerint az összes hadviselő felek győzelméről számolnak be. Remélhetőleg azonban a háborús mozgalmak a Balkán-félszigetre fognak szorítkozni és európai beavatkozást nem tesznek szükségessé.

A pénzügy az utóbbi héten feszültebbé vált. Az angol és francia jegybankok kamatlábemelése kihatással van a többi európai jegybank kamatláb-politikájára is és a német birodalmi bank ma szintén 1/2%-kal emelte a kamatlábát. Minden valószínűség szerint az Osztrák-Magyar bank is kamatlábemeléshez fog folyamodni, amelylyel azonban a tőzsde már számolt is.

A változóan szilárdabb vagy lanya irányzat az összes vezetőértékekre egyaránt kiterjed, a vezető papírok közül legnagyobb áresökkenést a Magyar Bank-részvények szenvedtek. Vételkedv leginkább Rimamurányi vasmű-részvények iránt mutatkozott. A helyi értékek csak részben képezték forgalom tárgyát, nagyobb üzlet nem fejlődött ki bennük és az előfordult árfolyamváltozások sem jelentékenyek.

A sorsjegypiacon némi érdeklődés mutatkozott ismét konvertált jelzálog és Hazai takarékpénztári sorsjegyek, továbbá a kis sorsjegyek közül az Erzsébet-szanatórium sorsjegyek iránt.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Gazdaságok és hivatások részére

Csontképzőmész (Futterkalk)	kilója	—50 K
Tappor	„	1—
Fluid	literje	2—
Sósav	„	—80
Keserűsó kilója 20 fill., postacsomag		2.50
Ricinusolaj literje 1.80 K, postakanna		7.50
Creolin	60 fill.,	5—
Carbolineum	24 „	3.50
Naphtalin kilója	60 „	3.50
Szerszámolaj lit.	50 „	4—
Szerszámkenőcs kilója	60 f,	4.50
Kékvitriol (Blaustein)	„ kilója	—76
Vaselin	„ kilója 60 fillér,	1— és 2—

Patkány- és egérmérges, az összes gépolajok s egyéb gazdaságoknál szükségelt droguák jutányosan. —

KOVÁCS SÁNDOR drogériája

Nagybecskereken.

Telefon 43.

1175—11.2

Telefon 43.

Virágkereskedés.

Miután a nagybecskereki Városi virágüzlet vétel útján tulajdonomba ment át, van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **élő- és művirágkoszorúk, szép cserepes virágok, valamint izléses alkalmi csokrok a legolcsóbb árban kaphatók**

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, kiváló tisztelettel

FISCHER TERUS, virágkereskedő, állami iskola épület, Pénzügyi palotával szemben

1208-9.6

Nagybecskereken, a Váraljai-utca 3. szám alatt levő ház I. emeletén egy 4 utcai, 2 udvari szobából és mellékhelyiségekből álló (jelenleg a Bégahajózási kirendeltség által bérben birt)

lakás

a jövő év május hó 1-től
irodahelyiségnek, esetleg magánlakásnak is
kiadó.

Bővebb értesítést ad:

Kéler Ákos, házbirtokos.
1215-3.3

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki tisztelt vevőimet, hogy a **Városi virágcsarnoknak magánkézbe történt átadása folytán**

a mindszenti élő- és száraz műkoszorúk, sircsokrok, sirdiszítések, gyönyörű cserepes chrysantheumok

Bajza-utca 8. szám (Amerika városrész) városi kertészetben **rendelhetők meg.**

További szives pártfogást kér

OLÁH GÁBOR városi kertész.

Telefonszám 309. Telefonszám 309.
1200-6.5

Eladó

egy uri hintó
egy Eszterházy kocs
egy szánkó
50 öl fűzfa

Váraljai-utca 23. sz. alatt.

1214-3.3

Vegyen a fiának egy

kötött öltönyt!

elegáns tartós és higienikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

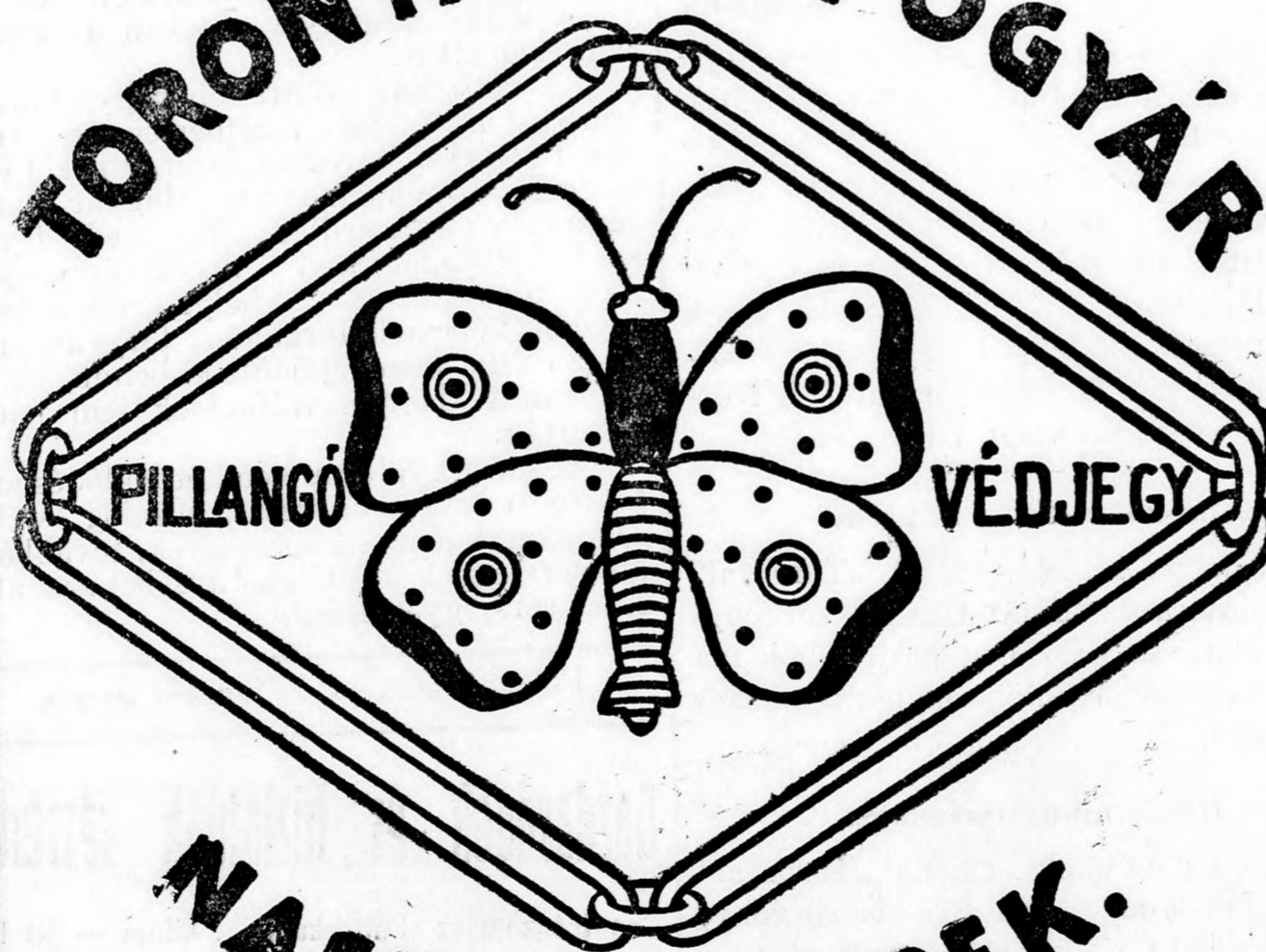
Ugyszintén fiu **Sweater** mindenféle szín- és leány és nagyságban.

Wehner György

férfi és női divatáru cég, Nagybecskerek.

35-48.32

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Külön cipőosztály!

Mindenféle férfi-, női-, fiu- és leánycipők.
Galoschni (sárcipők).

932-43.23

Torontáli strapa-cipők.

Mindszentek ünnepére

ajánljuk a legszebb

sirkoszorúinkat

Az őszi divathoz

gyönyörű ruhadiszeinket
gombokat
csipkegallérokat.

Benó

Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.
rövidáru, cipő és játékszeráru
üzlete

Nagybecskerek

Telefon: 201.

Alapítási év: 1870.